

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Rautalammin – Konneveden luontomatkailun koordinoitihanke

TURVALLISUUS- JA PELASTUSSUUNNITELMA

Melontaretki Törmälän loma- ja kurssikeskus – Rajasaaren laavu – Törmälän loma- ja
kurssikeskus

SISÄLLYSLUETTELO:

RETKI- JA TURVALLISUUSSUUNNITELMA S. 2

PELASTUSJÄRJESTELYT JA EVAKUOINTIPISTEET S. 3

LIITE 1: REITTISUUNNITELMA KARTTOINEEN S.5

LIITE 2: AJO-OHJEET PELASTUSPISTEISIIN S.6

LIITE 3: RISKIANALYYSI S. 7

RETKI- JA TURVALLISUUSSUUNNITELMA

Tapahtuma	Opastettu melontaretki Rautalammin Hankavedellä, Törmälän loma- ja kurssikeskuksesta		
Paikka	Lähtö- ja paluupaikka Törmälän loma- ja kurssikeskus, Osoite Konnekoskentie 552, Rautalampi		
Sää	Kova tuuli ja asiakkaiden melontakokemus huomioidaan lopullisessa reitin valinnassa. Ukkonen huomioidaan siten, että ei melonta keskeytetään aina ukkosella. Kova tuuli, myrskyn vaara tai ukkonen ovat syitä keskeyttää melontaretki tai siirtää melontaretken ajankohtaa.		
Kesto	2-4 tuntia		
Henkilömäärä	8 -10 hlö/ 1 melontaohjaaja, 16 hlö/ 2 ohjaajaa		

Ryhmän erityispiirteitä, liikuntarajoitteet, muut huomioitavat asiat

Melontaretki, mukana avokanootteja sekä kajakkeja.

Terveystilaan ja kokemukseen liittyvä kartoitus tehdään suullisesti ennen tapahtuman alkua

Vastuuopas retkellä		puh.	
Turvallisuudesta vastaava retkellä		puh. puh.	
Päivystäjä (ei ole retkellä mukana vaan tietää ketä lähtee, milloin ja minne)		puh.	

Tapahtuman kuvaus: Melontaretki on tarkoitettu aloittelijoille, jotka eivät ole aiemmin meloneet. Joukossa on niitä, joilla on kokemusta ja joilla ei ole sitä lainkaan. Reitti kulkee Hankaveden saaristossa Rajasaaren laavupaikalle ja mutkittelee takaisin Törmälän loma- ja kurssikeskukseen.

Tapahtuman reitti / paikka / alue – liitteenä reittisuunnitelma karttoineen

Ennalta ehkäisevät suunnitelmat

Terveystiedot ja uimataito kysytään paikan päällä		
Varusteiden tarkastaja		
Riskianalyysin laatija	Anne Hyvärinen	

Muut turvallisuutta edistävät toimenpiteet ja varautumiset riskianalyysin pohjalta

Koulattajilla ja kokelailla kännykät vedeltä suojattuna, vaihtovaatteet, varamela 1 kpl. EA-varusteet ja puhelin, kirves, puukko ja tulentekovälineet, hinausvalmius, pumppu, valaisimet, 2X veden kestävä reittikartta.

Pelastusjärjestelyt ja evakuointipisteet**Onnettomuustilanteen johtaja**

Varahenkilö

Ryhmän toiminta onnettomuuden sattuessa

Pelastusvastuu on ensisijaisesti lähimmällä melojalla, toimintaa johtaa

Nimi

Toiminta oppaan ollessa kyvytön toimimaan

Toiminta turvallisuuksuunnitelman mukaan, ryhmälle on perehdytetty ja jaettu turvallisuuksuunnitelma ja ryhmä tietää sen sijainnin. Mahdollisuuksien mukaan hätä EA ja välittömät pelastustoimenpiteet, jos ei mahdollista niin ryhmä lähimpään rantaan. Yhteys päivystäjään joka koordinoi tilannetta yhdessä turvaveneen ja pelastuslaitoksen kanssa. Hätätilanteissa soitto 112.

Evakuointipisteet

Karttanimi

Koordinaatti X (N)
(WGS84)Koordinaatti Y (E)
(WGS84)

1. Aloitus- ja
lopetuspaikka
Konnekoskent
ie 552,
Rautalampi

Törmälän loma- ja
kurssikeskus

6941175° 0.0'

485591° 0.0'

2. Laakkola

Laakkola,
Hankavedenrannantie
118

6942371° 0.0'

488212° 0.0'

Pelastusvälineet

Hinausköydet, pumppuja 1 kpl, hinausvyö, vedeltä suojattuina ensiapulaukku 1 kpl, kännykät

Yhteysvälineet

Kännykät

Tiedotettavat viranomaiset

Viranomainen

Henkilö

Yhteystieto

Tiedotussuunnitelma (onnettomuudesta tiedottavat henkilöt)

vastuuhenkilöt

1.

2.

Yleinen hätänumero	112	poliisi	112
		myrkytyskeskus	09-471977
Muut tärkeät puhelinnumerot: terveyskeskus, meri- ja rajavartiosto, jne.			
Rautalammin terveyskeskus, Sairaalandie 1, Rautalampi Kuopion yliopistollinen sairaala:	044 4131 200 Akuuttivastaanotto ma-to klo 8–15.30, pe 8–14 p. 044 4131255, KYS 017 174 500 / päivystysneuvonta Sairaanhoitajan neuvontapuhelin p. 017 174 500 virka-ajan ulkopuolella	Rautalammin terveyskeskus, Sairaalandie 1, Rautalampi Kuopion yliopistollinen sairaala:	
Sisä-Savon järvipelastajat	Matti Hynninen, Suonenjoki	040-5806454	
Konneveden järvipelastajat	Konneveden Järvipelastajat, päivystäjä	0400 2339 77	
Laatijan allekirjoitus:		päiväys:	
Liitteiden nro			
1. Reittisuunnitelma			
2. Ajo-ohjeet pelastuspaikoille			
3. Riskianalyysi			

Liite 1: REITTISUUNNITELMA

Aloitus- ja lopetuspaikka: Törmälän loma- ja kurssikeskus Konnekoskentie 552, 77700 Rautalampi

Aikataulu: Lähtö klo _____, Paluu klo _____, Reitin pituus 8 km

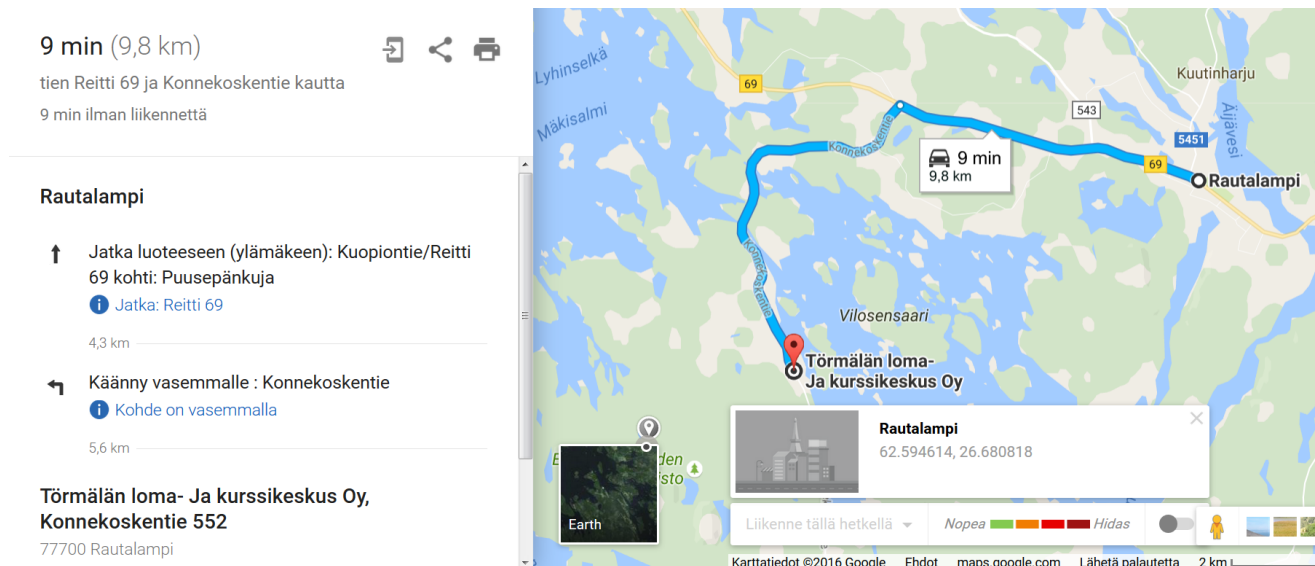
Pelastuspiste 2:
Laakkola

Pelastuspiste 1: Törmälä

Lähde: Metsähallituksen ylläpitämä Retkikartta.fi

Liite 2: AJO-OHJEET Rautalammin keskustasta Törmälän loma- ja kurssikeskukseen

1. Ajo-ohje Rautalammin kuntakeskuksesta Hanhitaipaleen kalasatamaan
Etäisyys Rautalammin keskustasta 9,8 km

Liite 3: RISKIANALYYSI

Riskianalyysi

Riski ja sen vakavuus	Riskin vakavuus	Todennäköisyys	Vakavuus	Kerron	Seuraamukset	Riskin ennaltaehkäisy	Kuka	Milloin	Toimenpiteet riskin toteutuessa
Auringonpistos	Haitallinen	2	1	2	huonovointisuus, melontakyvyttömyys	Auringolta suojautuminen, päähine pakollinen, nesteytys	ennakko/ohjeistuksen vaatukseen antaa opas etukäteen	ennen melontaa ja melonnan aikana	viilentäminen, nesteytys, lepo
Palovamma, auringon polttama	Haitallinen	2	1	2	kipeytynyt iho, hoitamattomana ja suojaamattomana saattaa pahentua	aurinkorasva, auringolta suojautuminen vaatetuksella	ennakko-ohjeistuksen antaa opas, meloja itse huolehtii	ennakko/ohjeistus & melonnan aikana	ihon suojaaminen auringolta, auringon polttamiin tarkoitettu rasva
Palovamma nuotiolla	Erittäin haitallinen	1	3	2	riippuen palovamman asteesta ja laajuudesta voi johtaa melontakyvyttömyyteen	varovaisuus nuotiolla ja keitinten kanssa, kiireettömyys	opas ohjeistaa taukopaikalla	maataukojen aikana	Palanutta kohtaa pidetään viileässä vedessä, vakava palovamma tarvitsee lääkärin hoitoa
Hypotermia	erittäin haitallinen	1	3	3	vakavat seuraamukset: melontakyvyttömyys, alilämpöisyys voi johtaa kuolemaan	pelastautumisharjoitukset ennen matkaa, vaihtovaatteet, pyyhe, lämmintä juotavaa, jos veden lämpötila alle +15 Celsius astetta, asiakkailla neopreeniasut tai yhdellä oppaalla max 4 ohjattavaa ja melontarannan tuntumassa	opas antaa etukäteisohjeet varustuksesta, meloja huolehtii tarpeelliset varusteet, opas varmistaa varusteet ennen lähtöä	ennen melontaa ja melonnan aikana	nopeasti pois vedestä, ensiapuna kuivat vaatteet, lämmintä juotavaa ja vaatetta, lepo ja vakavassa tapauksessa evakuointi
Väsymys	lievästi haitallinen	3	1	3	voi johtaa tapaturmiin	lepo, tauotus, juomatauot, maatauot tarpeeksi usein	meloja itse, opas huomioi meojien vireystilan melonnan aikana	melonnan aikana	lepo, maatauot, ruokaa ja juotavaa
Kaatuminen kajakilla järvellä	lievästi haitallinen	2	1	2	voi johtaa hypotermiaan, mikäli joutuu olemaan kauan vedessä, voi johtaa myös hukkumiseen tai sairaskohtaukseen	pelastautuminen johdetaan nopeasti, ennen retkelle lähtöä on myös harjoiteltu sitä, sairaudet ja pelkotilat on selvitetty etukäteen, kuivapuku tai neopreeniasut mikäli veden lämpötila alhaisempi kuin +15 Celsius astetta	opas vastaa pelastusjärjestyksestä ja ohjaamisesta, melojat on ohjeistettu etukäteen ja opas varmistaa, että tarvittavat varusteet mukana	ennen melontaretkettä	pelastautuminen ohjaajan antamien ohjeiden mukaan, kuivien vaatteiden vaihto, lämmittely, nesteytys
Kaatuminen kajakilla rantavedessä	lievästi haitallinen	2	1	2	Päänlyöminen kiveen, kolhiintuminen, mustelmat, kastuminen	ohjeistus ja koordinoitu rantautuminen ja rannasta lähdöt	meloja ja opas	melonnan aikana	pelastautuminen rantaan, tarvittava ensiapu
Liukastuminen maalla/rantavedessä	haitallinen	2	2	4	Päänlyöminen kiveen, kolhiintuminen,	jalkineet asianmukaiset, eivät liukasta	opas antaa varustetiedot etukäteen ja varmistaa	melonnan aikana	pelastautuminen rantaan,

					mustelmat, kastuminen	vedessä	melontaretken alussa että jalkineet ovat asianmukaiset		tarvittava ensiapu: EA-laukku
Tajunnan menetys kajakissa järvellä	erittäin haitalli nen	1	3	3	melontakyvyttö myys, keskeytys	tajuttoman pelastamista harjoiteltu ennakkoon, melontaparit, ryhmä kulkee yhdessä, mahdollisista sairauksista ennakkoinfo: terveystietoloma ke	opas, lähimpänä oleva meloja	melonnan aikana	ensiapu: herättely, hengitykse n ja sydämen ja verenkierro n toiminnan varmistami nen, evakuointi
Allerginen kohtaus	lievästi haitalli nen	2	1	2	ensiapuna asiakkaan omat allergialääkkeet	ruoka- aineallergioiden ja muiden allergioiden esiselvitys	opas	ennen melontaa	varmistetaan, että kaikilla on henkilökoh tainen lääkitys mukana
Kyyn purema	erittäin haitalli nen	1	3	3	melontakyvyttö myys, keskeytys	kyypakkaus, terveystiedot allergisuudesta selitetty etukäte	opas	melonnan aikana	ensiapuna kyypakkau s, tereyskesk ukseen
Jännetuppitulehd us	haitalli nen	2	1	2	melontakyvyttö myys	oikean melontaoiteen harjoittelu ja rannesuojat kylmissä vesissä	meloja itse, opas	melonnan aikana	lastoitus ja hinaus,lepo / keskeytys
Murtuma	erittäin haitalli nen	1	3	3	melontakyvyttö myys	tauotus, rauhallinen ja ohjeistettu rantaautuminen sekä rannasta lähtö. kaluston nostelu rauhallisesti ja kahdestaan	meloja itse, opas	melonnan aikana	ea: lastoitus evakuointi
Ryhmän hajaantuminen järvellä 1	lievästi haitalli nen	2	1	2	ohjaajan kyky auttaa heikenty	ryhmässä melomisen ohjeistus, melamerkit, pillin käyttö, melontaparit	opas, meloja itse noudattaa ohjeita	melonnan aikana	ryhmän nopea kokoamine n, pillin käyttö
Ryhmän hajaantuminen laivareitillä	lievästi haitalli nen	2	1	2	ohjaajan kyky auttaa heikenty, jos tapahtuu onnettomuuksia , jatko- onnettomuudet muun liikenteen kanssa, laivareitin ylitykset ohjeistettu	ohjeistus, melamerkit, melontaparit	opas, meloja itse	melonnan aikana	ryhmän ohjaamine n pois laivareitiltä ja nopea kokoamine n
Alkoholin vaikutuksen alaisena melominen	haitalli nen	1	2	2	melontakyvyttö -myys	ohjeet alkoholin käytöstä ennakkoon, ei oteta mukaan jos alkoholin baikutuksen alaisena	meloja itse, opas	ennen melontaa ja melonnan aikana	aloholin vaikutukse n alaisena ei melota
Törmäys veneen kanssa	erittäin haitalli nen	1	3	3	kaatuminen, veden varaan joutuminen, kolhiintuminen, iskut, tajuttomuus	vesiliikenteen huomioiminen ja ohjeistus väylien ylittämisestä ja niiden läheisyydessä liikkumisesta	opas, meloja itse	ennen melontaa ja melonnan aikana	tarvittava ea, jatko- onnettomu uksien estäminen
Sairaskohtaus	erittäin haitalli nen	1	3	3	mahdollisesti melontakyvyttö myys	henkilökohtaiset lääkkeet mukana ja saatavilla, ohjaaja on kysynyt terveystilaa koskevat tiedot etukäte	opas	ennen melontaa	riippuen tapauksesta , henk.koht. lääkitys ja ensiapu ja mahdolline n

						terveystietoloma ke			evakuointi
Epilepsia-kohtaus kajakissa vesillä	erittäin haitalli- nen	1 ei voi osallistua mikäli on erittäin todennäköi- stä saada kohtaus, eli jos kohtaukset ovat rajuja ja säännöllisi- ä	3	3	melontakyvyttö- myys	ohjaaja on kysynyt terveystilaa koskevat tiedot etukäteen: terveystietoloma ke varauduttu: valvonta, melontaparit ja ohjaajan jatkuva valvonta melonnan aikana, sovittu toimintatavat kohtauksen sattuessa	opas	ennen melontaa	pidetään kiinni kohtauksen ajan molemmilt- a puolilta tukien kunnes kohtaus on ohi, ei yritetä poistaa kajakista tai
Uimataidottomu- us/heikko uimataito	erittäin haitalli- nen	1	3	3	Uimataidottom- at eivät voi osallistua opaskurssille	uimataito on varmistettu ennakkoon,	opas	ennen melontaa	poistetaan kurssilta, ei voi osallistua
Sydänkohtaus	erittäin haitalli- nen	1	3	3	evakuointi, matkan keskeytys	terveystietokysel- yssä selvitetty onko alttiutta sydän- ja verisuonitautei- hin. lepoa tarpeeksi, ei alkoholia	opas, meloja itse	ennen melontaa	ensiapu, asiakkaan omien lääkkeiden käyttö, avun hälyttämin- en, evakuointi